

Tlačová konferencia Národnej banky Slovenska
dňa 22. Septembra 2014

Martina Solčányiová, hovorkyňa NBS

Vítam Vás na dnešnej tlačovej konferencii k zavedeniu novej desaťeurovej bankovky do obehu. Tému Vám priblíži Viliam Ostrožlík, riaditeľ odboru riadenia peňažnej hotovosti, Andrej Slížik, vedúci oddelenia peňažného obehu a Gabriel Schlosser, expert prípravy a ochrany platidiel. Nech sa páči pán Ostrožlík, máte slovo.

Viliam Ostrožlík, riaditeľ odboru riadenia peňažnej hotovosti

Ďakujem pekne, dobrý deň Vám všetkým. Zajtrajší deň je pre nás, Národnú banku, ale aj Európsku centrálnu banku a iné centrálné banky krajín, ktoré používajú euro ako domácu menu veľmi významný, pretože do obehu uvádzame novú desaťeurovú bankovku série Európa, s tým, že dneska by sme Vám radi predstavili technické informácie o tejto bankovke a samozrejme ochranné prvky, ktoré sú veľmi dôležité. V tejto súvislosti si vás dovoľím poprosiť, keby ste tieto informácie sprostredkovali širokej verejnosti, pretože takáto bankovka sa určite nájde v každej peňaženke u každého občana Slovenskej republiky, respektíve osôb, ktoré na území Slovenskej republiky buď žijú, alebo pracujú. Z tohto dôvodu je to pre nás veľmi dôležitá téma. Tie technické parametre o tom ako sa bankovka pripravovala, vyrábala, ako sa používa Vám sprostredkuje informácie kolega, pán inžinier Slížik, ako už bolo povedané a ochranné prvky, ktoré sú veľmi dôležitým zdrojom informácií pre bežných užívateľov bankoviek - kolega pán inžinier Gabriel Schlosser, ktorý je expert v tejto oblasti, Vám predstaví vizuálne ako vyzerajú tie ochranné prvky a ako si ich jednoducho overiť. Toľko zatiaľ z mojej strany a ja by som teraz poprosil pána inžiniera Slížika ak môžem.

Andrej Slížik, vedúci oddelenia peňažného obehu

Ďakujem pekne, ešte raz dobrý deň dámy a páni. Ak dovoľíte ja Vám predstavím kroky, ktoré je nutné vykonať preto, aby sa nová bankovka mohla dostať do obehu. Zopár základných informácií - euro je dneska zákonnou menou pre 18 krajín, platí s eurom zhruba 334 miliónov ľudí a od roku 2002 kedy bolo euro uvedené do hotovostného peňažného obehu, bolo emitovaných 16,6 miliardy eurobankoviek v hodnote 971 miliárd eur. Zhodou okolností od 1. januára 2015 ďalšou krajinou, ktorá zavedie euro bude Litva. Vývoj eurovej hotovosti od roku 2002 v obehu ukazuje tento graf, ten vývoj neustále rastie. Dnes sme na úrovni 971 miliárd eur a vývoj na Slovensku v podstate kopíruje tento vývoj, kedy Národná banka emitovala do

obehu 9,3 miliardy eur. Čo sa týka štruktúry nominálnych hodnôt, tak desaťeurová bankovka má zhruba 18 percentné zastúpenie čo sa týka počtu emitovaných bankoviek v obehu a má svoj význam aj v tom, že nová séria a desaťeurová bankovka sú emitované prostredníctvom bankomatov, čo päťeurová bankovka nie je u nás na Slovensku emitovaná prostredníctvom bankomatov, tak z tohto pohľadu ide o trošku dôležitejšiu bankovku. Prečo prichádza nová séria do obehu? Ako som už spomenul, eurové bankovky sú v obehu od roku 2002 v podstate 14 rokov a vývoj počas tohto obdobia je vývojom v technológii ochranných prvkov, v technológii spracovania bankoviek a treba zabezpečiť aby eurové bankovky boli odolné voči falšovaniu. Preto treba premietnuť tento nový vývoj aj do koncepcie bankoviek a treba ich modernizovať. Nová séria Európa predstavuje aj vylepšenie čo sa týka životnosti, pretože eurové bankovky tak ako bola aj päťeurová bankovka, aj desaťeurová bankovka, majú tzv. coating, čo je malá mikrónová vrstva, ktorá zabezpečuje dlhšiu životnosť bankoviek tým, že tieto bankovky dlhšie zostanú v obehu, lebo dlhšie ostanú čisté. Ako vidíte aj z tohto slidu, tak ten update toho dizajnu reflektuje tých dvanásť rokov. Pred uvedením bankovky do obehu treba vykonať niekoľko krokov. Ten proces je naozaj dlhý - od výberu ochranných prvkov, cez užší výber ochranných prvkov a priemyselnú validáciu týchto ochranných prvkov. To znamená, že či tieto ochranné prvky môžu byť spracovateľné v zariadeniach, ktoré prijímajú bankovky a ktoré overujú pravosť. Následne po validácii ochranných prvkov prebieha úprava dizajnu tak, aby sa tieto ochranné prvky mohli zapracovať do bankovky. Keď je už pripravený aj dizajn, tak sa vykonáva pilotná tlač bankoviek, ktorá vlastne dokazuje či tá bankovka vyrobiteľná v tých množstvách, ktoré eurozóna potrebuje a tieto pilotné bankovky z pilotnej tlače sa následne testujú. Ak aj tieto testy dopadnú dobre, až potom ide bankovka do hromadnej sériovej výroby. Následne sa distribuuje do centrálnych bánk a potom prichádza emisia, to znamená výdaj do obehu. Tento proces, ako som spomenul, je naozaj zdĺhavý. Ide o dlhý komplex všetkých možných krokov a s výberom ochranných prvkov pre sériu Európa sa začalo už v roku 2007. Zopár kľúčových dátumov, ktoré sú podstatné aj pre nás - technická špecifikácia novej desaťeurovej bankovky bola výrobcom zariadení poskytnutá už v júli 2012. Od novembra 2013 kedy bol spravený aj veľký seminár pre výrobcov zariadení pre banky spracovateľov peňazí v Belgicku, tak tieto subjekty všetky majú informácie o nových desaťeurových bankovkách. Nová desaťeurová bankovka bola odhalená v januári 2014 a od januára 2014 je možné tieto bankovky testovať v národných centrálnych bankách a takisto aj v Národnej banke Slovenska. Národná banka vyvinula maximálne úsilie v komunikácii s bankami, spracovateľmi peňazí a dodávateľmi zariadení, či už zariadení na spracovanie, overovanie pravosti bankoviek, alebo rôznych zariadení, ktoré prijímajú eurové bankovky pri

platení, ako napríklad rôzne parkovacie zariadenia v tom zmysle, aby sme sprostredkovali maximálne množstvo informácií týmto subjektom a aby sa vedeli pripraviť na zajtrajší deň, kedy bude emisia tejto bankovky a aby obyvatelia mohli bez problémov používať túto bankovku v hotovostnom peňažnom obehu pri platbách. Možnosť zapožičať si eurové bankovky využilo jedenásť subjektov a jeden dodávateľ zariadení využil ponuku Národnej banky testovať svoje zariadenia v Národnej banke Slovenska. Národná banka takisto robí školenia o ochranných prvkoch novej bankovky, kde školí multiplikátorov, ktorí následne školia ďalších ľudí, aby sa táto informácia o ochranných prvkoch dostala do povedomia a aby ľudia vedeli a aby hlavne pokladníci a profesionáli, ktorí pracujú s hotovosťou vedeli ako si nové bankovky overiť a aké sú nové ochranné prvky týchto bankoviek. Pre emisiu novej desaťeurovej bankovky bolo vytlačených 4,5 miliardy kusov, ktoré boli distribuované do centrálnych bánk eurozóny a tlač zabezpečovalo deväť tlačiarň cenín, ktoré tlačili eurové bankovky. Emisia je 23. septembra, ako už bolo spomenuté. Dôležité informácie pre verejnosť sú, že desaťeurové bankovky prvej série zostávajú naďalej platné. Nie je potrebné tieto bankovky vymieňať v bankách. Nie je potrebné aby ľudia išli do bánk a vymieňali si tieto peniaze, môžu ich naďalej používať v hotovostnom peňažnom obehu, platiť nimi za tovary a služby a taktiež obchodníci im budú tieto bankovky vydávať v protihodnote ako výdavok. Dátum ukončenia prvej série bude oznámený v dostatočnom predstihu v budúcnosti. Takisto päťeurové bankovky – tieto bankovky ostávajú v platnosti, nie je potrebné ich meniť v bankách. K dnešnému dňu zhruba 65 percent obehu päťeurových bankoviek predstavuje už séria Európa a naďalej sa kontinuálne menia. To je z mojej strany všetko, ďakujem pekne a odovzďávam slovo kolegovi, ktorý vám predstaví ochranné prvky týchto bankoviek.

Gabriel Schlosser, expert prípravy a ochrany platidiel

Dobrý deň dámy a páni, ak dovoľíte, ja vám poviem niekoľko základných informácií o prvej skupine ochranných prvkov, ktoré sú určené pre širokú verejnosť. O ďalších ochranných prvkoch, o ktorých by ste sa chceli dozvedieť tak si môžete vyhľadať príslušné informácie na webovej stránke Národnej banky Slovenska alebo Európskej centrálnej banky. To sú také ochranné prvky ku ktorým už treba určité technické zariadenie, ale tieto, o ktorých budeme teraz hovoriť, to sú ochranné prvky určené pre širokú verejnosť k čomu stačí pri overovaní pravosti predložených bankoviek len základné informácie, náš zrak, hmat a to je asi tak všetko. Ako ste si možno všimli z tých prvých obrázkov, tak pokračuje výroba bankoviek v tej istej základnej filozofii aj dizajnu aj použitých ochranných prvkov, aby nedochádzalo k nejakému zmäteniu obyvateľov, čiže každého z nás. Čiže tí ľudia, ktorí sa už naučili

používať základné ochranné prvky na päťeurovej bankovke, tak s podobnými sa stretnú aj na desaťeurovej bankovke na podobných miestach alebo až identických. Jednou charakteristickou vlastnosťou, ktorú majú bankovky je tzv. hĺbkotlač, alebo reliéf, alebo vystupujúca tlač, tak tou je vytlačený vpravo vidíte ten hlavný reliéf - veľké číslo hodnotové. Takisto tie tri nápisy a potom aj na boku také tri šikmé čiary, ktoré sa dajú krásne nahmatať, plus deväť kombinácií trojpísmenkových skratiek európskej centrálnej banky v rôznych jazykoch. Tu si Vás dovoľím upozorniť na ten obrázok, ktorý je vľavo v dolnom rohu, niektorí sa nás pýtali, že prečo je tam dvakrát azbukou vytlačený text eura - nie je to pravda. Prvý riadok je názov našej meny euro v latinskej abecede, druhý riadok euro je v gréckej abecede a až ten tretí riadok je v azbuke keďže Bulhari sú tiež už pomaly pripravení – sa pomaly pripravujú, vstúpili do Európskej únie a uvidíme ako. Štýl ostal ten istý, románsky, tam sa nič nezmenilo. Tuto vidíte rubovú stranu, tam došlo k jednej veľkej zmene, tak isto ako na päťeurovej, že v ľavej dolnej časti je veľké hodnotové číslo, k tomu sa potom ešte dostaneme, takou výraznou farbou. Jednak je veľké preto aby ľudia, ktorí majú trošku hendikep zraku, ako napríklad aj ja, aby tu desiatku videli. Základná kontrola, ktorá spočíva pri overovaní pravosti bankoviek, ktoré sú nám predložené, je kontrola hmatom. Keď si chytíte obyčajný kancelársky papier a chytíte si bankovku, tak už bez akéhokoľvek cviku zrazu zistíte, že ten pocit medzi bruškami prstov je iný a dôvod je ten, že bankovkový papier sa vyrába z bavlny a vďaka týmto vlastnostiam je pevný pružný, kdežto kancelársky papier ten sa vyrába z celulózy, plus sa ešte upravuje rôznymi farbivami, bielidlami, sádrou a neviem čím všetkým, aby vyzeral pekne. Preto je tam ten hmat dôležitý aby sme si to dokázali overiť. Spomínam to preto, lebo falšovatelia v drvivej väčšine - dalo by sa povedať, že skoro vždy - si zháňajú na svoju produkciu falzifikátov obyčajný kancelársky papier, pretože nie je problém zohnať kancelársky papier v akomkoľvek množstve. Keby niekto začal zháňať špeciálnu bavlnu tak už by mohol byť možno zaujímavý pre niekoho. Hĺbkotlač, to som už spomínal, to je tá vystupujúca tlač, ktorá sa dá nahmatať bruškami prstov, tak tu to na tomto detaile vidíte, sú to tie šikmé čiarky v ľavej časti bankovky a plus tie skratky Európskej centrálnej banky v rôznych jazykových mutáciách. Kontrola pohľadom, to je prvá kontrola. Tu by som spomenul takú skutočnosť ktorú niekto sa možno niekto aj zasmieje z vás, ale v evidencii falzifikátov máme eurové bankovky, ktoré majú nominálnu hodnotu nula. To by mohlo niektorých ľudí už napadnúť, že asi už nula nie je normálna hodnota bankovky a to sa dá už overiť pohľadom. Takisto sú ešte zachytené vo veľmi malých množstvách, nie u nás, ale v štátoch eurozóny iné rôzne kombinácie - 15, 25, 250, 300. Prečo spomíname kontrolu pohľadom – keď sa pozrieme na tú bankovku, tak okrem nominálnej hodnoty máme možnosť

si pozrieť aj farbu. Keby mala inú farbu, tak zase nemusíme ďalej overovať. A ďalej tuto už sme sústredení na niektoré ochranné prvky, ktoré vidíme v priehľade proti svetlu, je ich niekoľko. Tie najdôležitejšie, ktoré by som spomenul – je inovovaný, vylepšený vodoznak, to znamená, že do vodoznaku sa dostalo okrem hlavného architektonického motívu, ktorý je na lícnej strane bankovky, je tam zmenšená tá brána – dostala sa tam tá hlava ženy, portrét Európy a plus je tam ešte – samozrejme trošku vyššie – vidíte tú svetlú desiatku, tak to je vlastne nominálna hodnota bankovky. Ďalší taký prvok, ktorý vidíme v priehľade proti svetlu, je ten prúžok, prechádza tam cez to číslo jedna a je to ochranný prúžok, obsahuje v sebe aj mikrotext. V tejto sérii Európa je tam vždy číslo nominálnej hodnoty a symbol eura – to € s tými dvoma vodorovnými čiarami. Keď sa pozeráme na bankovku takto normálne, tak tú čiaru ani nevidíme, ono je to umelohmotný prúžok, ktorý je zabudovaný do papiera, ale v priehľade proti svetlu vystupuje ako taká tmavá čiara. Ešte niekoľko takých drobných detailov vidíme v holograme, tam by som spomenul len to najspodnejšie okienko, tam je laserom prepálená tá bankovka, je tam veľmi jemnými otvormi vypálený znak – symbol eura a plus ešte také dva poloblúky tam vidíte. Tuto vidíte detaily vodoznaku, o ktorom sme hovorili. Kontrola naklonením – to je posledný spôsob, akým bežní ľudia môžu kontrolovať bankovku. Touto metódou sklápania bankovky vo výške očí, to už je individuálne, volá sa to tak trošku ľudovo, že okometria – každý má inú dĺžku ruky a výšku bankovky ako vidí, tak vidíme tie prvky, ktoré menia svoj vzhľad podľa zmeny uhla dopadu a odrazu svetla. Bankovku nakláňame väčšinou zhora nadol a pri jej nakláňaní na lícnej strane v tejto pravej časti máme nový typ – presne podobne ako na päťeurovke – hologram, ktorý pozostáva zo štyroch okienok a ten hologram sa vyznačuje tým, že pri zmene uhla dopadu a odrazu svetla, tak dúhovo mení svoju farbu, nie je to nejaký statický obrázok a podobne sa tam menia – v každom okienku sa iný obrázok mení – v jednom vidíme Európu a keď zmeníme ten uhol úplne inak, tak tá hlava sa stratí, v ďalšom okienku sa nám objaví a stratí zmenšenina toho architektonického motívu. Potom je tam nominálna hodnota a symbol eura. Slúži to na to, že ak niekto si urobí falzifikát obyčajnou fotokópiou na fotokopírke, tak dostanete takýto statický obrázok a túto môžete sklápať koľko chcete, tento obrázok bude stále rovnaký, nebude tam tá dynamická zmena, ktorá je charakteristická pre hologram. Spomínal som na začiatku to veľmi výrazné hodnotové číslo na rubovej strane, ktoré sa volá smaragdové číslo – tak smaragdové preto, lebo pri zmene uhla dopadu a odrazu svetla mení pri sklápaní bankovky svoju farbu zo zelenej na modrú a zároveň tam je ešte taký optický efekt, že tá farba klesá zhora dole, presne ako na päťeurovke. Takže odporúčam si to potom pozrieť na reálnej živej bankovke. Opäť to slúži na to, že keď sa urobí takáto statická tlač, tak tuto vidíte,

že je to stále rovnako červené. Ďalším takým ochranným prvkom, ktorý vidíme pri zmene uhla dopadu a odrazu svetla, je takzvaný zlatistý pruh, to je taký skoro centimeter široký prúžok asi v tejto časti bankovky. Ten obsahuje v sebe symbol eura a nominálnu hodnotu a opäť, keď vo výške očí sklápate tú bankovku, tak pri istom dopade svetla nevidíte ten prúžok a postupne sa vám tam objaví v takej zlatistej forme. Na tom obrázku je to preto tak nie veľmi dobre vidieť, lebo veľmi ťažko sa to staticky nafotografuje, ale dúfam, že aspoň v tej hornej vidíte trošku tú desiatku a to zlatisté. Ďakujem, to je asi tak všetko k tým ochranným prvkom, viac – ako som spomínal – na našej webovej stránke alebo na webovej stránke Európskej centrálnej banky. Ďakujem.

Tomáš Velecký, TV Markíza

Chcem sa spýtať – hovorili ste, že jedenásť výrobcov zariadení, ktoré pracujú s hotovosťou s vami komunikovalo – viete teda zaručiť, že od zajtra všetky parkovacie automaty alebo automaty na výdaj nápojov budú vedieť zobrať aj novú bankovku? A druhá otázka – zaujalo ma, že bankovka nie je z dreveného papiera, ale z bavlneného papiera – je odolná aj voči vypratiu? Ďakujem.

Andrej Slížik, vedúci oddelenia peňažného obehu

Veľmi intenzívne sme komunikovali s výrobcami zariadení a s dodávateľmi zariadení, ktorých na Slovensku máme. Na Slovensku podľa našich informácií je 9800 zariadení, ktoré potrebujú update na novú sériu. Vyvinuli sme maximálne úsilie spolu s ostatnými centrálnymi bankami z eurozóny aby sme sprístupnili všetky možné informácie, ktoré sa len dajú. Taktiež sme ponúkli naše priestory na testovanie a možnosť zapožičania týchto bankoviek, takže z našej strany sme urobili naozaj v dostatočnom časovom predstihu všetky kroky, ktoré si myslíme, že by boli potrebné vykonať pre plynulé zavedenie eura. Či už aj výrobcovia zariadení si splnia svoju domácu úlohu, to už - za to sa mi zaručiť nevieme, ale podľa informácií, ktoré máme tak v poslednom období veľmi intenzívne beží update zariadení o ktorých vieme.

Gabriel Schlosser, expert prípravy a ochrany platidiel

K tomu praniu - je to papier aj keď je z bavlny. Keď vyperiete bankovku, môžete to vyskúšať, nestane sa nič, stratí sa to, čo je vytlačené obyčajnou farbou, čiže keď dôkladne vyperiete bankovku, tak sa stratia tieto farebné obrazce, ale hologram - ten je natlačený na bankovku, to je niekoľko vrstiev kovu, čiže to nevyperieme. Ochranný prúžok ten je súčasťou bankovky,

ten je vnútri, ten takisto nevyperieme a spomínal som, že je tam vodoznak, ten je tiež súčasťou papiera, to je vlastne taký optický klam. To je v podstate hrubší a tenší papier, ktorý vytvára pri pohľade ilúziu svetlejšieho a tmavšieho obrazu, ten takisto nedokážeme vyprať. Takže keď veľmi dôkladne vyperiete bankovku tak sa stratí všetko to čo je farebné, ale ostanú tam vodoznak, ochranný prúžok, hologram.

Tomáš Velecký, TV Markíza

Zostáva to bankovkou, len je poškodená?

Gabriel Schlosser, expert prípravy a ochrany platidiel

Je poškodená táto bankovka, prinesiete ju k nám a my zistíme, že to čo z nej ostalo je pravé a dostanete náhradu v súlade s platným predpisom.

Tomáš Velecký, TV Markíza

...(nekvalitný záznam, pozn. prep.)... prať peniaze?

Gabriel Schlosser, expert prípravy a ochrany platidiel

Môžete prať peniaze, ale ja sa môžem pochváliť, ja som to urobil ešte so stokorunáčkou slovenskou. Mal som ju vo vrecku na košeli, tak dosiahol som to, že košeľu sme museli vymeniť. Aj bankovku aj košeľu.

Martina Solčányiová, hovorkyňa NBS

Nech sa páči, ďalšie otázky. Ak nie sú, tak ďakujem veľmi pekne za účasť na tlačovej konferencii.

Viliam Ostrožlík, riaditeľ odboru riadenia peňažnej hotovosti

Ak dovoľíte, ak nie sú otázky, rád by som ešte zo dve – zo tri vety na záver povedal za seba, kolegov a Národnú banku Slovenska. Pre nás je najdôležitejšie sprostredkovať to teda, že zajtra je emisným, alebo prvým dňom kedy nová desaťeurová bankovka vstupuje do platnosti ako zákonné platidlo. Ako zákonné platidlo nielen u nás, ale v krajinách eurozóny, respektíve v krajinách ktoré zaviedli euro ako svoju domácu menu. To je pre nás rozhodujúce. Ďalšia informácia, ktorá je pre bežných občanov dôležitá je to, že súbežne platia bankovky série Európa – tú, ktorú sme vám predstavili a takisto série jedna – teda tá staršia, taká menej farebnejšia desaťeurová bankovka. Je to podobné ako s päťeurovou bankovkou, kde keď

dneska platíte aj v inej napríklad - alebo hocikto z nás tak si v peňaženke nájdete aj staršiu aj tú sériu Európu - myslím tým päťeurovú bankovku. Takže netreba ich vymieňať, ony sa zoberú, stiahnu s posunom, ktorý my máme zdefinovaný a platnosť či už pri päťeurovej alebo desaťeurovej bankovke - jej definitívna platnosť nebola stanovená, čiže platí neobmedzene časovo. Toľko na záver, ďakujem pekne.

Gabriel Schlosser, expert prípravy a ochrany platidiel

Ešte ma napadla jedna taká doplňujúca informácia. Môžete si zistiť čísla zadržaných falzifikátov na našej webovej stránke, ale tu by som vás chcel upozorniť, že nová päťeurovka série Európa - tak ešte nemáte falzifikát zadržaný. Dúfame, že tento trend bude trvať čo najdlhšie. Svedčí to o tom, že asi tá voľba ochranných prvkov, ktorá bola nakoniec vybratá asi bola správna. Stretávame sa skôr s tými falzifikátmi prirodzene pri tých vyšších nomináloch staršej emisie.

redaktor

Aké bankovky budú nasledovať vo výmene, a zhruba v akom časovom horizonte to očakávate?

Gabriel Schlosser, expert prípravy a ochrany platidiel

Presne dátum vám neviem povedať, ale ten základný plán je taký, že čo rok, to nová nominálna hodnota. Každý rok nová nominálna hodnota, čiže na budúci rok dvadsaťeurová bankovka, o dva roky päťdesiateurová – to tam bude zaujímavé lebo to sú tie bankovky, ktoré sú opäť keď si pozriete štatistiky, tie, ktoré sú najviac napádané falšovateľmi. Čiže tam bude dôležitá aj spolupráca s vami, aby zase ten posun informácií bol čo najrýchlejší. A takto do konca roku – tuším - 2016 to vychádza až po päťstoeurovku. A samozrejme, pán inžinier Slížik to už spomenul, že keď sa ukončí jedna etapa, tak vlastne keď dáte na trh jeden produkt, tak už začínate pomaly uvažovať o ďalšom. Ten cyklus nových bankoviek je tých desať – pätnásť rokov, takže tak.

Andrej Slížik, vedúci oddelenia peňažného obehu

To je ako s tým natieraním dlhých mostov, že keď skončíte náter, tak môžete začať z prvej strany.

redaktor

Ja som sa chcel spýtať takúto vec. Keď sa v inom štáte, napríklad v Taliansku, alebo inom tiež tam testovalo a predpokladám, že to nebolo jedenásť firiem, a objaví sa predsa len nejaká chyba, taká že skutočne vieme potom tú emisiu potom zastaviť, aspoň v tom štáte? A viete, trochu ma zarazilo to, že pribudla tam tá bulharština - vieme ako sa vyvíja bankový sektor v Bulharsku. Je tam ten grécky nápis – vieme ako sa to vyvíja v Grécku. No – hej - proste, skutočne ten počet tých názvov tam eura – deväť - pribudla tam Malta, Cyprus, to sme nespomínali. Možno že toho sa tí škóti naľakali, alebo čo. Hej, čiže bude ten trend pokračovať? Čo guvernér nový - tak nová emisnia a tak?

Andrej Slížik, vedúci oddelenia peňažného obehu

To čo ste spomínali, tak ak by bol problém s niektorým ochranným prvkom alebo s tým že ten ochranný prvok nebude schopný v nejakých zariadeniach pracovať, tak to by sa malo objaviť tu v tomto čase, v tomto procese. A vtedy je ešte čas s tým niečo robiť a až potom ako je ten prvok priemyselne validovaný, ide do úpravy dizajnu a následne sa ide do veľkých tlačí. To čo som ja spomínal tých jedenásť firiem a že sa testovalo u nás, tak ten systém je taký, že u nás dodávatelia zariadení, u nás nie je žiaden výrobca na Slovensku. Títo dodávatelia zariadení dostávajú svoje softvérové úpravy, softvérové balíčky od dodávateľov, ktorí to testovali s Európskou centrálnou bankou alebo vo svojej príslušnej centrálnej banke. Lenže každé zariadenie je iné a potrebuje nejaký finetunning, nejakú menšiu úpravu. A toto bolo to testovanie, ktoré robilo tých jedenásť firiem u nás, teda ktoré si zapožičalo bankovky a jedna firma testovala u nás. Takže ak by aj niečo bolo, tak to sa robí v čase ďaleko dopredu. Určite predtým ako sa pustia tie bankovky do výroby. A tým pádom, že druhá časť vašej otázky či by jednej v krajine to mohlo byť inak a v druhej inak, tak to si asi neviem predstaviť, pretože sme jedna eurozóna.

Gabriel Schlosser, expert prípravy a ochrany platidiel

K tomu Bulharsku a teda k tej cyrilike, chcel by som povedať to, že to nesúvisí úplne priamo hneď teraz, to neznamená, že do troch rokov Bulhari zavedú euro. Ale to trošku príprava, že ak zavedú euro, splnia kritériá, ktoré treba, tak my sme pripravení, my sme technici. Ja hovorím teraz za seba, my sa na to pozeráme ako technicky a umelecký produkt a sú určité záväzné predpisy a tie plníme. Či bude bankový sektor zdravý alebo nie, k tomu sa ja vôbec neviem vyjadriť, lebo to je oblasť ktorej sa vôbec nevenujem.

Viliam Ostrožlík, riaditeľ odboru riadenia peňažnej hotovosti

Ja len na záver poslednú vetu. Nechcem hovoriť za iné krajiny, pretože pri tom som nebol, ale keď Slovensko pristupovalo do Európskej únie a keď sme rozhodovali o zavedení eura, tak v prístupových zmluvách sme mali povinnosť zaviesť euro a takisto predpokladám, že ju majú aj Bulhari. Toto je už také rozhodnutie dopredu, aby sa nemuselo potom robiť niečo s bankovkami.

Martina Solčányiová, hovorkyňa NBS

Ďakujem pekne za účasť, pokiaľ nemáte už žiadne ďalšie otázky. Tí, čo ste si nestihli odfoťiť, alebo nafilmovať desaťeurovú bankovku, tak máte príležitosť teraz - je tu na stole. Ďakujem.